

СТАНОВИЩЕ

от

Веселка Ангелова Ненкова, доц. д-р в ПУ „Паисий Хилендарски“

за дисертационен труд за придобиване на образователната и научната степен „доктор“
Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки; Професионално направление: 2.1.

Филология (Теория и практика на превода)

Автор на дисертационния труд: Свидна Димитрова Михайлова,
редовен докторант към катедра „Испанистика и португалистика“ при Факултета по
класически и нови филологии на СУ „Св. Климент Охридски“

Тема на дисертационния труд: „*Дон Кихот*“ в преводите на Тодор Нейков. Преводна
рецепция на Сервантес в България

Научен ръководител: проф. д-р Людмила Илиева

Представеният ми за изготвяне на становище научен труд се състои от увод, три глави, заключение, библиография и три приложения, с общ обем от 202 страници. В увода обектът и предметът са ясно дефинирани. Практически, както уточнява авторката, „става дума за два предмета на изследване, тясно свързани помежду си: 1. „Дон Кихот“ в преводите на Т. Нейков, 2. Рецепция на Сервантес в България“ (стр. 8). Целта и задачите са точно формулирани, методите са адекватни на поставените цели и задачи.

В първа глава, посветена на теорията на превода и на рецепционистиката, дисидентката предлага кратък обзор на термините от сферата на превода като наука, обобщава и извежда определение за понятията „рецепция“ и „преводна рецепция“, класифицира и дефинира отделните видове рецепция. Авторката се базира на най-изтъкнатите чуждестранни и български теоретици на превода. Информацията е умело синтезирана и равномерно дозирана. Застанани са интересни теми като въпросите за това какво се превежда, как се превежда и за остваряването на преводите.

Във втора глава, разделена на три части, са представени различните аспекти на рецепцията (преводна, критическа и рецепция-отражение) от гледна точка на нормите,

характерни за конкретния описан исторически етап. Отразени са накратко основните постановки, свързани с теорията на рецепцията и връзката ѝ със сравнителното литературознание.

Трета глава е посветена на делото на Тодор Нейков. Специално внимание е отделено на двета му превода на „Дон Кихот“. Във втората част на тази глава се анализират избрани примери от „Дон Кихот“, които предполагат затруднения при превода на устойчиви сравнения, метафори, пословици, поговорки и табуирани изрази. Примерите (общо 20) са разгледани в сравнения с по-ранни преводи на български език, както и с преводи на руски, френски и английски език. Анализът предлага много интересни наблюдения, разсъждения, заключения и предложения. Авторката сполучливо вплита цитати от интервюта на Тодор Нейков и прави удачни паралели между теорията и практиката на превода, като скромно подчертава, че „Коментарите и възможните алтернативи, които си позволяваме да предложим, имат за задача единствено да онагледят теорията с ценни примери от практиката, тъй като няма по-добра база за анализ от преводите на едно и също произведение“ (стр. 142). Приносен момент в дисертацията са именно разгледаните преводачески решения в съпоставителен план на примери от отделните преводни версии на „Дон Кихот“, които могат да бъдат използвани за обучението на бъдещи преводачи и за занимаващите се с художествен превод. Тази част от дисертацията е с най-приложими анализи и изводи, но и най-сложната от практическа гледна точка. Свидна Димитрова Михайлова успешно се е справила с предизвикателствата на подобен тип изследване. Открояват се нейните широки преводачески познания и умения за интерпретиране на фразеологичните единици не само като търсене и намиране на съответните еквиваленти в езика-цел, но и като предлагане на възможно най-доброто решение за превод в зависимост от контекста; умение, несъмнено придобито чрез немалкото преводи, които е извършила на художествени произведения от испански на български език.

Цялата научна разработка се отличава с логична последователност, като същевременно в нея присъства и категорично изразената лична позиция на дисертантката.

Обобщените изводи в края на дисертацията и постигнатите резултати са в съответствие с изложените в началото на труда цели и задачи.

Библиографията, включваща общо 158 заглавия на български, испански, руски, английски и френски език, е подходящо обособена в четири секции: „Цитирана литература“; „Извори“; „Речници и справочна литература“ и „Интернет източници“.

Авторефератът се състои от 39 страници, като съдържанието и структурата му отразяват адекватно изложението и резултатите на дисертационния труд.

Свидна Димитрова Михайлова е представила 5 научни публикации: четири от тях написани на български език и една на испански език. Всички статии са самостоятелни публикации, а не в съавторство, и са свързани с темата на дисертационния труд. Публикувани са в научни трудове и сборници от научни конференции в България.

Професионалният път и кариерното развитие на дисертантката са тясно ангажирани с обекта на дисертационния ѝ труд: художествения превод и свързаната с него естетика на рецепцията или процесът на литературно взаимодействие, породен от акта на превода (стр. 7). Свидна Димитрова Михайлова е завършила 164-та Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“, София. Има бакалавърска степен по „Международен туризъм“ от УНСС, София. Завършила е две магистратури: „Управление в Туризма“ в EUROAULA, Барселона и „Преводач-редактор“ към факултет „Славянски филологии“ към СУ „Св. Климент Охридски“. Притежава дипломи за завършени курсове по „Академично писане“, „Информационно търсене“ и „Българо-испански културни и литературни отношения“.

Извършила е преводи на художествени произведения, телевизионни сериали и специализирани текстове от испански на български език. Била е сътрудник в радио *Loyola Media* (Испания) и редактор в БНТ. Работи в областта на туризма с испански език. Притежава дипломи и сертификати за владеене на испански, френски, английски и руски език. Участвала е в 4 национални и международни научни форуми, проведени в България.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати и отразява изследователските и аналитичните умения на дисертантката. Свидна Димитрова Михайлова притежава необходимите теоретични знания и умения за провеждане на самостоятелно научно изследване.

Поради гореизложеното убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, публикувани статии, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Свидна Димитрова Михайлова в Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки; Професионално направление: 2.1. Филология (Теория и практика на превода).

25.02.2021

Пловдив

Изготвил становището: доц. д-р Веселка Ненкова

подпис:

